

Sygn. akt I CSK 1035/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa H. Spółki z o.o. w W.
przeciwko A. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 11 kwietnia 2014 r., sygn. akt [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

H. sp. z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od A. S. kwoty 225000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem zwrotu sumy zapłaconej mu w zamian za świadczenie, które okazało się niemożliwe do spełnienia.

Sąd Okręgowy w W. w dniu 26 lipca 2011 r. wydał wyrok zaoczny uwzględniający powództwo, a następnie wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r. utrzymał wyrok zaoczny w mocy. Ustalił, że pozwany w umowie przedwstępnej zobowiązał się sprzedać powodowi szereg działek, w tym działkę [...]. Przy zawieraniu umowy stanowiącej strony pozostawały w błędnym przeświadczeniu, że działka ta, przeznaczona w Miejscowym Planie Zagospodarowania na drogę, została nabyta przez gminę, wobec czego pozwany przeniósł na powoda jedynie prawa i roszczenia do zwrotu tej nieruchomości, których cena ujęta została w globalnej kwocie 1 025 000 zł plus podatek VAT w wysokości 225 500 zł. Kiedy okazało się, że Plan uległ zmianie i gmina nie nabyła działki [...] pozwany sprzedał ją innemu nabywcy. Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za uzasadnione na podstawie art. 410 § 2 k.c., ponieważ umowa, która przenosiła na powoda świadczenie niemożliwe była nieważna. Wysokość świadczenia Sąd obliczył odpowiednio do powierzchni działki.

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że uchylił wyrok zaoczny z dnia 26 lipca 2011 r. i powództwo oddalił.

Sąd Apelacyjny dokonał odmiennej wykładni umowy stron i uznał, że nie zawierała ona postanowień rozporządzających odpłatnie prawami i roszczeniami do działki nr [...], a w konsekwencji powódka nie wykazała, iż zapłaciła pozwanemu jakakolwiek kwotę za nieistniejące w dacie zawarcia umowy „prawa i roszczenia” do tej działki, w związku z czym nie było podstaw do żądania zwrotu dochodzonej kwoty na podstawie art. 410 § 2 k.c.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie art. 60 k.c., art. 65 § 2 k.c., art. 510 § 1 k.c. i art. 56 k.c., art. 6 k.c. w zw. z art. 535 k.c., art. 509 § 1 k.c.

i art. 510 § 1 k.c., art. 247 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 2 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie i art. 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej powódki został oparty na przesłance ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż zaskarżony wyrok rażąco narusza prawo, a konkretnie art. 60 k.c., art. 65 § 2 k.c. i art. 510 § 1 k.c. w zakresie wykładni umowy oraz art. 6 k.c. w zakresie rozkładu ciężaru dowodu, art. 247 k.p.c. w zakresie ograniczeń dowodowych i art. 382 k.p.c. w zakresie niedopuszczalnej zmiany ustaleń faktycznych z naruszeniem mającej moc zasady prawnej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, co jest zdaniem skarżącego sprzeczne z podstawowymi zasadami orzekania.

Skargi nie można było uznać za oczywiście uzasadnioną. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004/6/100 i z dnia

10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, powódka nie przytoczyła. Niejasny charakter postanowień zawartych w umowie stron nie pozwala na przyjęcie, że jej wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji jest w sposób oczywisty nieprawidłowa, podobnie jak posłużenie się w procesie interpretacji tej umowy zeznaniami osób obecnych przy jej zawieraniu. Podobnie ocenić należy pozostałe zarzuty naruszenia prawa wskazywane przez powoda.

Okoliczności sprawy nie wskazują przy tym, by zachodziły inne okoliczności uzasadniające przyjęcie tej skargi do rozpoznania.

Z przytoczonych względów należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).